

PRESEK

List za mlade matematike, fizike, astronome in računalnikarje

ISSN 0351-6652

Letnik 28 (2000/2001)

Številka 5

Strani 286-287

Martin Juvan:

DIRK J. STRUIK (1894-2000)

Ključne besede: novice, zgodovina matematike, matematiki, biografije.

Elektronska verzija: <http://www.presek.si/28/1452-Juvan-Dirk.pdf>

© 2001 Društvo matematikov, fizikov in astronomov Slovenije

© 2010 DMFA - založništvo

Vse pravice pridržane. Razmnoževanje ali reproduciranje celote ali posameznih delov brez poprejšnjega dovoljenja založnika ni dovoljeno.

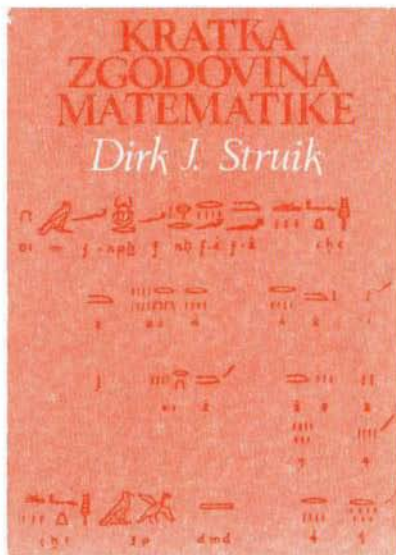
DIRK J. STRUIK (1894–2000)

Dirk Jan Struik, eden najbolj znanih zgodovinarjev matematike, je umrl 21. oktobra 2000 na svojem domu v Belmontu, Massachusetts, ZDA, v visoki starosti 106 let.

Struik se je rodil 30. septembra 1894 v Rotterdamu na Nizozemskem. Matematiko (v kombinaciji s fiziko) je študiral na Univerzi v Leidnu¹. Iz matematike je doktoriral leta 1922 na Univerzi v Delftu². Leta 1923 se je poročil s češko matematičarko Ruth Ramler. V zakonu so se jima rodile tri hčere. Zakon je trajal celih 70 let do ženine smrti leta 1993. Po doktoratu se je izpopolnjeval v Rimu, kjer se je navdušil za študij zgodovine matematike, in v Göttingenu, kjer je spoznal mnoge vodilne matematike tedanjega časa (med drugim Hilberta, Čartana, Couranta, Noetherjevo, itd.). V Göttingenu je srečal tudi Norberta Wienerja, profesorja z univerze Massachusetts Institute of Technology (MIT) v ZDA. Ta ga je leta 1926 povabil na MIT in Struik je vabilo sprejel. Profesor na MIT je ostal vse do upokojitve leta 1960.

Struik se je že v mladosti navzel levičarskih nazorov in je bil priznan poznavalec marksizma. Zaradi svojih pogledov je v obdobju, ko je senator McCarthy v ZDA vodil "gonjo" proti komunistom in njihovim somišljenikom, postal žrtev neutemeljenih obtožb in v letih od 1951 do 1956 ni smel predavati.

Kot matematik se je Struik ukvarjal z analizo in geometrijo. Bolj kot po svojem znanstvenem delu s področja matematike pa je znan po proučevanju zgodovine matematike. Njegovo najbolj znano delo je knjiga *A Concise History of Mathematics*, ki je (v dveh delih) prvič izšla leta

¹ Leiden je manjše mesto, ki leži približno 25 kilometrov severno od Rotterdama in ima okoli 115 tisoč prebivalcev. Univerza v Leidnu je bila ustanovljena leta 1575, med profesorji, ki so predavali Struiku, pa je bil tudi Hendrik A. Lorentz, Nobelov nagrajenec za fiziko iz leta 1902.

² Delft je mesto z manj kot 100 tisoč prebivalci, ki leži slabih 15 kilometrov severozahodno od Rotterdama.

1948 pri založbi Dover. V njej je na okoli 250 straneh zgoščeno opisana zgodovina matematike od pradavnine do začetka 20. stoletja. Zadnja, po vrsti četrta izdaja je iz leta 1987 in vsebuje tudi dodatno poglavje o razvoju matematike v prvi polovici 20. stoletja. Knjiga je prevedena v vse pomembnejše svetovne jezike, bralcem Preseka pa je gotovo najbolj znan njen slovenski prevod, ki je pod naslovom *Kratka zgodovina matematike* leta 1978 (in kasneje ponovno leta 1986) izšel v zbirki Knjižnica Sigma. Sam imam knjigo v res lepem spominu, saj je bila to prva knjiga o zgodovini matematike, ki sem jo prebral.

Martin Juvan
